

**MELKPOEDERFABRIEK BORCULO
NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU**

FRIESLANDCAMPINA

3 januari 2013
076836335:B - Definitief
B02014.000057.0100

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	M.e.r.-procedure.....	4
1.3	Betrokken partijen en indienen zienswijzen.....	6
1.4	Leeswijzer.....	7
2	Voorgenomen activiteit.....	8
2.1	FrieslandCampina en de doelstelling.....	8
2.2	Locatiekeuze	9
2.3	Voorgenomen activiteit	11
3	Inrichting en varianten.....	15
3.1	Inleiding	15
3.2	Referentiesituatie.....	15
3.3	Efficiënte inrichtingsvariant	16
3.4	Geluid beperkende inrichtingsvariant	17
3.5	Variant oostelijke verkeersontsluiting.....	17
3.6	Variant noordelijke verkeersontsluiting	17
3.7	Scenario hergebruik water	17
4	Te onderzoeken effecten.....	18
4.1	Plangebied versus studiegebied.....	18
4.2	Beoordelingskader	18
4.3	Wettelijke inhoudsvereisten voor het MER	20
Bijlage 1	Afkortingen en begrippenlijst	21
Colofon.....		22

1 Inleiding

1.1 AANLEIDING

FrieslandCampina heeft het voornemen om een melkpoederfabriek te bouwen met een verwerkingscapaciteit van 1.250.000 ton melk per jaar. De fabriek verwerkt de melk in twee productielijnen in hoofdzaak tot melkpoeder, een deel van de melk wordt verwerkt tot ondermelkconcentraat. De nieuwe melkpoederfabriek is gepland op het 'Bedrijventerrein Hambroek II' te Borculo. De beoogde locatie is weergegeven in Figuur 1.

Figuur 1 Beoogde locatie melkpoederfabriek te Borculo

Voor het realiseren van de melkpoederfabriek moet FrieslandCampina de procedure voor een omgevingsvergunning en een bestemmingsplanprocedure doorlopen. Aan deze procedures is in onderhavig geval een m.e.r.-procedure gekoppeld. In de volgende paragraaf is toegelicht waarom de m.e.r.-procedure doorlopen moet worden en wat de stappen in deze procedure zijn.

De voorgenomen activiteit wordt gerealiseerd naast een bestaande fabriek van FrieslandCampina Domo (FC Domo), onderdeel van FrieslandCampina. De bestaande fabriek en de voorgenomen activiteit vormen gezamenlijk één inrichting in de zin van de WABO. De voorgenomen activiteit wordt daarom gezien als een uitbreiding van de bestaande fabriek en de omgevingsvergunning als een revisievergunning die zowel de bestaande als de nieuwe fabriek omvat.

1.2 M.E.R.-PROCEDURE

Waarom de m.e.r.-procedure?

Het Besluit m.e.r. biedt de juridische basis voor de verplichte uitvoering van milieueffectrapportage (m.e.r.). Een wettelijk verplichte onderzoeksprocedure die moet worden uitgevoerd bij de voorbereiding van belangrijke ruimtelijke beslissingen om het milieu een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven.

De benodigde omgevingsvergunning voor de voorgenomen activiteit is vanwege de geplande productiecapaciteit een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit. Om de voorgenomen activiteit mogelijk te kunnen maken, moet het bestemmingsplan worden herzien. De herziening van het bestemmingsplan vormt daardoor een kader voor een toekomstige m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit en is om deze reden m.e.r.-plichtig. Onderstaand is een beknopte toelichting opgenomen.

Mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen vanwege de productiecapaciteit van de melkpoederfabriek

Volgens het Besluit m.e.r. onderdeel D36 is de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie van een zuivelfabriek m.e.r.-beoordelingsplichtig bij een productiecapaciteit van meer dan 30.000 ton per jaar. De voorgenomen melkpoederfabriek heeft een productiecapaciteit van 1.250.000 ton per jaar. De melkpoederfabriek zal daarmee meer dan 30.000 ton per jaar produceren. De omgevingsvergunning voor de voorgenomen melkpoederfabriek is om deze reden m.e.r.-beoordelingsplichtig.

Het bestemmingsplan vormt een kader voor een m.e.r.-beoordelingsplichtig besluit

In de huidige situatie is het deel van het bedrijventerrein waarop FrieslandCampina de melkpoederfabriek wil realiseren niet voor geluid gezoneerd. Bovendien past in de huidige situatie de melkpoederfabriek niet binnen de bestemde milieucategorie en bouwhoogte. Het bestemmingsplan wordt hiervoor herzien en deze herziening vormt daarmee een kader voor de boven beschreven m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit.

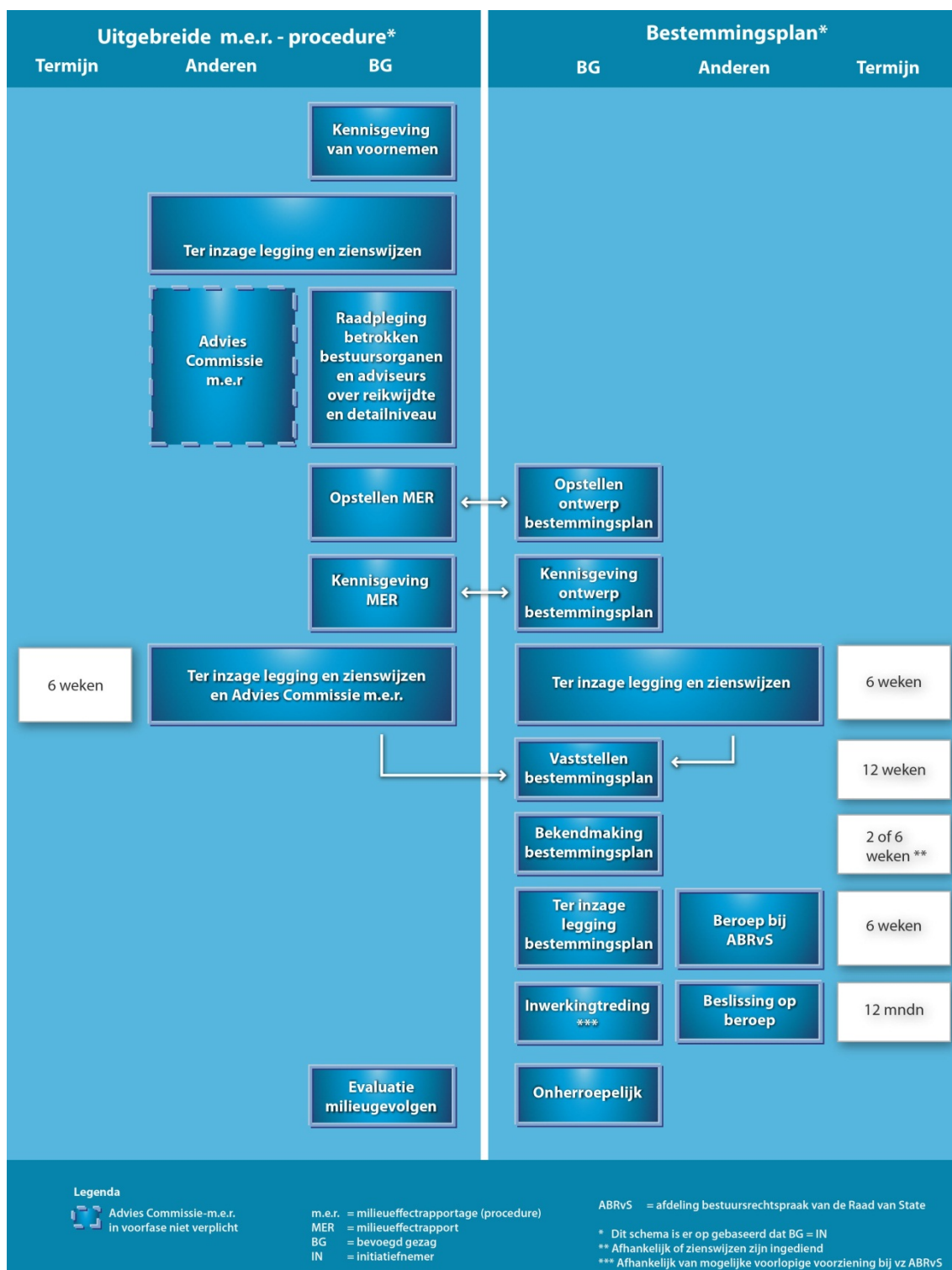
Vanwege het feit dat het bestemmingsplan een kader vormt voor een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit moet voor het bestemmingsplan de m.e.r.-procedure worden doorlopen.

Omdat zowel de m.e.r.-procedure als de m.e.r.-beoordeling betrekking hebben op de mogelijke effecten van de vestiging van FrieslandCampina op het bedrijventerrein Hambroek II, heeft FrieslandCampina ervoor gekozen één MER¹ op te stellen, dat zowel voor de m.e.r.-plicht voor het bestemmingsplan als m.e.r.-beoordelingsplicht voor de omgevingsvergunning gebruikt kan worden.

De procedures

Gekoppeld aan de herziening van het bestemmingsplan moet de zogenoemde uitgebreide m.e.r.-procedure worden doorlopen. In Figuur 2 zijn de wettelijke procedurestappen voor de uitgebreide m.e.r.-procedure weergegeven, gekoppeld aan de procedure voor het bestemmingsplan. Na de figuur volgt een korte toelichting op de te doorlopen stappen.

¹ 'MER' heeft betrekking op het rapport, 'm.e.r.' op de procedure

Figuur 2 Uitgebreide m.e.r.-procedure en procedures bestemmingsplan

Kennisgeving en zienswijzen

De m.e.r.-procedure is officieel van start gegaan met een openbare kennisgeving en de ter inzage legging van deze Notitie reikwijdte en detailniveau. Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om met hun zienswijzen, een reactie te geven op de voorgestelde aanpak voor het MER.

Raadpleging

Naast de openbare kennisgeving en ter inzage legging worden de bij de planvorming betrokken bestuursorganen en wettelijk adviseurs direct geraadpleegd over de reikwijdte en detailniveau van het MER.

Advies Commissie m.e.r.

Advisering door de Commissie m.e.r. over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER is niet verplicht. Het bevoegd gezag voor de herziening van het bestemmingsplan, de gemeente Berkelland, heeft er voor gekozen geen advies te vragen aan de Commissie m.e.r in deze fase.

MER

Vervolgens wordt het noodzakelijke onderzoek uitgevoerd. De ingebrachte adviezen en zienswijzen op de Notitie reikwijdte en detailniveau worden, voor zover relevant, hierbij betrokken. Het onderzoeksresultaat wordt gebundeld in het MER. Dit MER wordt een zelfstandig rapport dat als onderbouwing dient voor de herziening van het bestemmingsplan en de m.e.r.-beoordeling voor de omgevingsvergunning.

Advies, inspraak en besluit

Het MER ligt vervolgens samen met het ontwerp van het bestemmingsplan 6 weken ter inzage. In deze periode is het voor iedereen mogelijk om zienswijzen in te dienen op het MER. Daarnaast wordt het MER getoetst door de Commissie m.e.r. Deze onafhankelijke commissie toetst of de essentiële informatie in het MER aanwezig is om het milieu volwaardig mee te nemen in de besluitvorming over het bestemmingsplan. Tegelijkertijd oordeelt het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning, de provincie Gelderland, over de m.e.r.-beoordelingsplicht.

Mede op basis van de resultaten van het MER met inachtneming van zienswijzen en adviezen wordt het definitieve bestemmingsplan vastgesteld, bekend gemaakt en ter inzage gelegd. Tegen het bestemmingsplan en de vergunning kan beroep worden aangetekend bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

1.3 BETROKKEN PARTIJEN EN INDIENEN ZIENSWIJZEN

Initiatiefnemer

Initiatiefnemer van de voorgenomen activiteit is

Naam: FrieslandCampina
Postadres: Postbus 1551
Postcode en plaats: 3800 BN Amersfoort
Contactpersoon: Dhr. B. Hooiveld
E-mailadres: B.Hooiveld@frieslandcampina.com
Telefoon nummer: 06-51610480

Bevoegd gezag

De gemeente Berkelland is bevoegd gezag voor de bestemmingsplanherziening en voor deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau. De provincie Gelderland is bevoegd gezag voor de benodigde omgevingsvergunning.

Zienswijzen en raadpleging

Belanghebbenden krijgen de mogelijkheid om gedurende 2 weken zienswijzen in te dienen op het voornemen. In dezelfde periode worden de wettelijke adviseurs en de bij het bestemmingsplan en vergunningaanvraag betrokken bestuursorganen door het bevoegd gezag geraadpleegd over de reikwijdte en detailniveau van het MER.

Zienswijzen op de notitie kunnen schriftelijk worden verzonden naar:

Naam: Gemeente Berkelland
Postadres: Postbus 200
Postcode en plaats: 7270 HA Borculo
Contactpersoon: Dhr. M. Daalwijk
E-mailadres: M.Daalwijk@gemeenteberkelland.nl
Telefoon nummer: 0545-250286

Bij de indiening van de zienswijze wordt tenminste vermeld: uw naam, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en handtekening.

1.4 LEESWIJZER

In deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau is een toelichting op en beschrijving van de voorgenomen activiteit opgenomen. Daarnaast wordt het te hanteren beoordelingskader voor de milieubeoordeling in het op te stellen MER gepresenteerd. Hoofdstuk 2 gaat eerst in op de ontwikkelingen binnen FrieslandCampina en op de zuivelmarkt om aan te geven waarom FrieslandCampina de voorgenomen activiteit in deze vorm en op deze locatie wil realiseren. Daarna worden de locatie en de voorgenomen activiteit beschreven. Hoofdstuk 3 gaat in op de uitgangspunten voor het ontwerp van de voorgenomen en beschrijft de varianten die in het MER worden onderzocht. Hoofdstuk 4 beschrijft vervolgens het beoordelingskader voor de milieubeoordeling van de varianten en de inhoudsvereisten van het MER. Afkortingen en begrippen die in deze notitie worden gebruikt, zijn toegelicht in Bijlage 1.

2

Voorgenomen activiteit

2.1 FRIESLANDCAMPINA EN DE DOELSTELLING

FrieslandCampina

FrieslandCampina is een multinationale zuivelonderneming waarvan alle aandelen in handen zijn van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina. Bij deze coöperatie zijn ruim 14.000 melkveebedrijven in Nederland, Duitsland en België aangesloten.

FrieslandCampina produceert zowel producten voor de consumentenmarkt als ingrediënten voor andere producenten. Consumentenproducten omvatten onder andere melk, yoghurt, zuivelranken, kaas en melkpoeder. De belangrijkste regio's voor de verkoop van deze producten zijn Europa, Azië en Afrika. Aan industriële klanten verkoopt FrieslandCampina een breed scala aan grondstoffen en halffabricaten die op basis van melk en wei worden geproduceerd.

In Nederland bevinden de melkveebedrijven die aangesloten zijn bij FrieslandCampina zich vooral in Friesland, Groningen, Gelderland en Noord-Brabant. FrieslandCampina heeft op basis van de ligging van de melkveebedrijven het logistieke middelpunt van het melkaanbod, het zogenaamde melkzwaartepunt, bepaald. Dit melkzwaartepunt ligt in Gelderland.

Ontwikkelingen

Zowel binnen FrieslandCampina als in de sector vindt een aantal ontwikkelingen plaats.

FrieslandCampina is vanuit haar geschiedenis in Nederland ontstaan uit een samenvoeging van kleine coöperaties en overnames van andere zuivelproducenten. Als gevolg hiervan is de verwerking van melk verspreid over meerdere locaties binnen Nederland. Al enige tijd is FrieslandCampina bezig met een concentratieslag waarbij meer melk wordt verwerkt op minder locaties. Dit maakt de bedrijfsprocessen voor FrieslandCampina beheersbaarder.

Binnen de Nederlandse markt is slechts beperkte groei van de verkoop van melk en melkproducten te verwachten. De groei van de Nederlandse bevolking en de groei van de consumptie per hoofd van de bevolking zal de komende jaren niet groot zijn. De markt voor melkpoeder is een wereldwijde markt waar FrieslandCampina met name in het buitenland groei verwacht. Er is veel variatie in melkpoeder en het kan zowel als consumentenproduct als ingrediënt verkocht worden. Melkpoeder is daarmee in toenemende mate een belangrijk product voor FrieslandCampina.

Het aanbod van melk wordt in Nederland nu nog bepaald door het systeem van melkquota. Deze quota worden afgebouwd en vanaf 2015 zijn melkveebedrijven vrij om zoveel melk te produceren als zij willen. Meer melk produceren, betekent voor melkveebedrijven een meer rendabele bedrijfsvoering. Momenteel bereiden veel melkveebedrijven zich al voor op het moment dat de melkquota vervallen. De verwachting is dat vanaf 2015 het aanbod van melk in Nederland sterk zal toenemen.

Doelstelling

FrieslandCampina wil zich voorbereiden op de toename van melkaanbod en zich richten op de groeiende wereldmarkt van melkpoeder terwijl zij aansluit op de concentratieslag die FrieslandCampina doorvoert. De doelstelling voor dit project is daarmee:

Het realiseren van een melkpoederfabriek bij een bestaande locatie van FrieslandCampina nabij het melkwaartepunt van Nederland. Deze melkpoederfabriek moet in 2015 operationeel zijn.

2.2 LOCATIEKEUZE

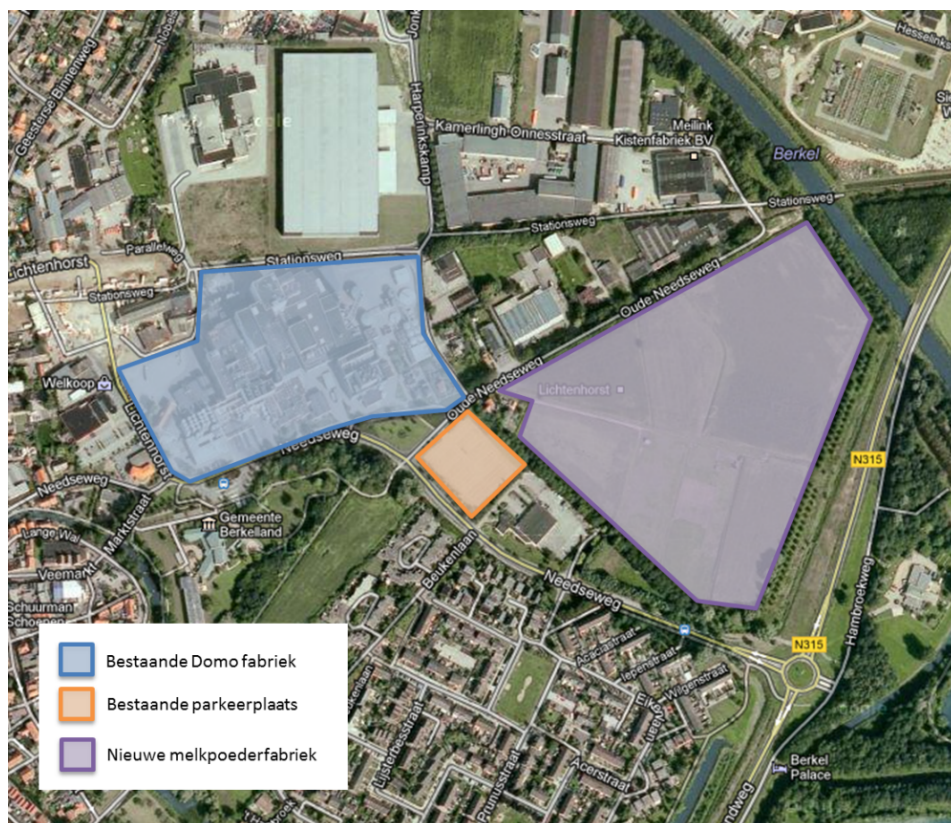
FrieslandCampina heeft meerdere locaties onderzocht op geschiktheid voor de nieuwe melkpoederfabriek. Belangrijke vereisten aan de locatie zijn de aanwezigheid van FrieslandCampina, voldoende ruimte voor een nieuwe fabriek en in de nabijheid van het melkwaartepunt. Het bedrijventerrein Hambroek II in Borculo voldoet aan deze eisen.

Borculo, in de provincie Gelderland, ligt nabij het melkwaartepunt en is logistiek vanuit het noorden, Friesland/Groningen, en het midden van land, Gelderland/Noord-Brabant, goed bereikbaar. In Figuur 3 is de ligging van Borculo ten opzichte van deze regio's weergegeven.

Op het naastgelegen industrieterrein Borculo is al een fabriek van FC Domo aanwezig. Deze fabriek verwerkt wei tot een breed scala aan grondstoffen en halffabricaten. Het productieproces en de daarbij benodigde bedrijfsmiddelen komen in sterke mate overeen met die voor de verwerking van melk tot melkpoeder. Hierdoor is synergie tussen de bestaande en de nieuwe fabriek mogelijk. Bovendien is op het bedrijventerrein voldoende ruimte om een melkpoederfabriek te realiseren. In Figuur 4 is de ligging van de voorgenomen melkpoederfabriek gegeven. Hierbij zijn ook de bestaande fabriek en bijbehorende parkeerplaats weergegeven. Deze parkeerplaats zal ook gebruikt worden door personeel en bezoekers van de voorgenomen fabriek.

Figuur 3 Provincies met de meeste melkveebedrijven van FrieslandCampina (geel) en Borculo (blauwe stip) (bron: aangepast van wikipedia)

Figuur 4 Ligging bestaande en nieuwe fabriek

In Figuur 5 is de ligging van het terrein voor de voorgenomen melkpoederfabriek in de omgeving weergegeven. Het bedrijventerrein bevindt zich noordoostelijk van de kern van Borculo en maakt deel uit van een groter bedrijventerrein. Oostelijk van Hambroek II loopt de N315, deze provinciale weg ontsluit de bedrijventerreinen van Borculo via de Needseweg en de Nettelhorsterweg.

Ten zuiden van de Needseweg ligt het woongebied Hambroek. Ten oosten van de N315 ligt recreatiegebied Het Hambroek met onder andere een zwemplas.

Grenzend aan het plangebied ligt ecologische verbindingszone De Berkel, deze zone is gedeeltelijk aangewezen als EHS. Op ongeveer 3,4 kilometer ten westen van het terrein ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Stelkampsveld. Het aanwijzingsbesluit voor dit Natura 2000-gebied is nog niet definitief. Het enige Natura 2000-gebied binnen de gemeentegrenzen van Berkelland is het Natura 2000-gebied Teeselinkven op circa 8,7 kilometer ten noordoosten van het plangebied.

Figuur 5 Ligging van de voorgenomen melkpoederfabriek in de omgeving

2.3 VOORGENOMEN ACTIVITEIT

Productieproces

Continu proces

Het gehele productieproces is volcontinue in werking voor twee productielijnen. Alleen tijdens technische storingen of onderhoudswerkzaamheden zijn installaties uitgeschakeld. Dagelijks zijn er aan- en afvoerbewegingen door vrachtwagens met grondstoffen en gereed product. Ook is er verkeer van personenwagens van werknemers die in drie ploegendiensten 24 uur per dag werkzaam zijn. Een werkploeg bestaat uit gemiddeld 25 werknemers.

Lossen van vrachtwagens

Alle inkomende en uitgaande vrachtwagens passeren een weegbrug, waar weging en registratie plaatsvindt. Tankwagens met rauwe melk arriveren bij een van de 12 melkontvangstpunten van waar de melk gelost wordt in de opslagtanks. Hier is ook een apart laadpunt voor vet. Vanaf de opslagtanks wordt de rauwe melk gepasteuriseerd door pasteurs en wordt met centrifuges de room van de rauwe melk afgescheiden. Uiteindelijk worden de ontroomde gepasteuriseerde melk (verder ondermelk genoemd) en de afgescheiden room in separate tanks opgeslagen.

De afgescheiden room wordt vanuit de tank via een laadpunt overgebracht naar tankwagens die de room afvoeren voor verdere verwerking op een externe locatie. De ondermelk kan vervolgens op twee manieren verder worden verwerkt:

- Een deel van het volume volgt de ondermelkconcentraat-productieroute
- De rest volgt de productieroute naar de drogers

Ondermelkconcentraat

Bij de ondermelkconcentraat-productie route wordt de ondermelk door indampers ingedikt tot ondermelkconcentraat. Hiervoor wordt de ondermelk verwarmt door middel van stoom. Na het indikken wordt dit opgeslagen in opslagtanks om vervolgens per tankauto te worden afgevoerd naar een externe locatie.

Melkpoeder

Bij de productieroute naar de drogers wordt de ondermelk eveneens ingedikt (in mindere mate) en opgeslagen in concentraattanks. Na de concentraattanks wordt de ingedikte ondermelk verder ingedikt. Daarna wordt het product gehomogeniseerd en door een hogedruk pomp via een sproeimond in één van de twee sproeidroogtorens gedoseerd. In de sproeidroogtorens wordt door middel van een gasgestookte luchtverhitter warme lucht van onder naar boven geblazen. Door deze manier van vernevelen en drogen krijgt men een kleine korrelgrootte. De kleine druppels drogen aan de warme lucht, en de droge stof blijft over. Onderaan de sproeidroogtorens worden de te fijne en te grove delen uitgezeefd op een zeefbed. De fijne delen worden geretourneerd in het proces, de grove delen worden als afval afgevoerd en de overige (goede) zeeffractie wordt pneumatisch naar een opslagsilo getransporteerd. Vanuit de opslagsilo wordt de poedermelk naar keuze verpakt in bigbags of zakken. Er is een aparte opslagruimte voor verpakkingsmaterialen als pallets, zakken, bigbags en folie.

Afhankelijk van het type melkpoeder (magere melk, volle melk of babyvoeding) worden bij het homogeniseren en op het zeefbed nog additieven bijgemengd (o.a. vitamine, lecithine en lactose). Na tijdelijke opslag in het magazijn worden de producten vanuit de expeditie ruimte door middel van een heftruck in een vrachtwagen geladen en vervolgens gedistribueerd naar afnemers. Ten behoeve van de elektrische heftrucks is een acculaadpunt aanwezig in de productieruimte.

Faciliteiten en voorzieningen

Twee productielijnen en één utiliteitsgebouw

Bij het productieproces worden verschillende utiliteitsvoorzieningen gebruikt, zoals gas, elektra, stoom, perslucht en koel- en ijswater. Hiervoor is een apart utiliteitsgebouw voorzien. Het gehele verwerkingsproces is per productielijn ondergebracht in één hoofdgebouw. Per productielijn maakt onder meer een vijftig meter hoge sproeidroogtoren onderdeel uit van het hoofdgebouw.

(Leidingen)corridor

Tussen de twee productielijnen is een corridor voorzien die alle productieruimten met elkaar verbindt. Langs deze corridor loopt een leidingenaorta over de gehele lengte van het gebouw, die via een leidingbrug verbonden is met het utiliteitsgebouw. Waterinname vindt plaats via de drinkwaterleiding. In de fabriek is een omgekeerde osmose installatie aanwezig voor het zuiveren en opwaarderen van het ingenomen water.

Stoomvoorziening

Het opwekken van stoom vindt plaats in het bestaande stoomketelhuis van FC Domo. De bestaande stoomvoorziening van FC Domo wordt vervangen door een stoomvoorziening met voldoende capaciteit om aan de vraag van zowel de bestaande fabriek als de nieuwe fabriek te kunnen voldoen. De capaciteit is waarschijnlijk groter dan de huidige capaciteit.

Via een nieuw aan te leggen stoomleiding wordt stoom gedistribueerd naar het hoofdgebouw van de nieuwe melkpoederfabriek. Per productielijn wordt 20 ton stoom per uur ingezet, voor de twee productielijnen samen betreft het dus 40 ton stoom per uur.

Koeling

Koel- en ijswater wordt geproduceerd door middel van een ammoniak koelinstallatie. De installatie bestaat uit drie gesloten systemen met gescheiden vloeistofvaten, compressors, afscheiders, pompen, leidingwerk en verdamper. De koelinstallatie wordt gebouwd en onderhouden conform der richtlijn PGS 13.

Afvalwater

Vanuit het bedrijfsproces ontstaan diverse afvalwaterstromen zoals: proceswater, CIP-vloeistof, reinigingswater, condensaat, koelwater, sanitair water en (verontreinigd) hemelwater. De aard van het afvalwater bestaat uit CIP resten (HNO_3/NaOH), melkresidu, detergents, melkpoeder, vet, vitamine, lactose en lecithine.

Het verzamelde afvalwater wordt via de bedrijfsriolering getransporteerd naar de anaerobe afvalwaterzuiveringsinstallatie van FC Domo. Na behandeling vindt lozing plaats op de persriolering van het Waterschap Rijn en IJssel. De hoeveelheid afvalwater wordt geschat op circa 1.000.000 m³/jr. Condenswater wordt via een retourleiding naar het hoofdgebouw van FC Domo geleid om vervolgens te worden hergebruikt. Het niet-verontreinigd hemelwater wordt via een separaat rioleringsstelsel geloosd op oppervlaktewater.

Reiniging van installaties

In het kader van voedselveiligheid dienen procesinstallaties te voldoen aan GMP en HACCP. Installaties worden regelmatig gereinigd, waarvoor een CIP systeem in de fabriek aanwezig is. Dit systeem reinigt automatisch ketels, procesvaten en leidingen door middel van spoelingen met schoon water, salpeterzuur (HNO_3) en natronloog (NaOH). Voor deze vloeistoffen zijn buffer- en procestanks aanwezig en opslagtanks met losplaatsen/vulpunten. Ook is er een lospunt en opslagtanks aanwezig voor hulpstoffen als stikstof (N_2) en koolstofdioxide (CO_2).

Overige ruimten

In het gebouw zijn afzonderlijke ruimten aanwezig voor:

- kantoren;
- kleedruimten;
- technische dienst;
- kantine.

Op het buitenterrein worden naast de weegbrug een wasplaats en parkeervoorzieningen voor vrachtwagens gesitueerd.

In de technische dienstruimte is een werkplaats met opslag van materiaal en gereedschappen. Ook vindt er opslag plaats van oliën en vetten in cans en drums boven een bodembeschermende voorziening. Voor het uitvoeren van kleinschalige laswerkzaamheden zijn gasflessen aanwezig.

Brandveiligheid

Binnen de fabriek worden de nodige brandveiligheidsmaatregelen genomen door de inzet van brandblusmiddelen, sprinklerinstallatie, gebouw compartimentering en nooduitgangen. Tijdens het aanvragen van de bouwvergunning zal overleg plaatsvinden met de lokale brandweer voor het realiseren van een adequaat brandveiligheidsniveau.

Bedrijfsafval

Bedrijfsafval afkomstig van de kantine, kantoren, productieruimte en technische dienst wordt zoveel mogelijk gescheiden afgevoerd naar erkende afvalinzamelaars. Op het buitenterrein is een perscontainer aanwezig voor het restafval. Melkresten (feed) worden tijdelijk opgeslagen in een tank en afgevoerd per vrachtwagen.

Noodvoorzieningen

Een diesel aggregaat en accupakketten dienen als noodstroomvoorziening ten behoeve van pompinstallaties van de fabriek. Er vindt beperkte opslag van diesel plaats in een bovengrondse tank.

3

Inrichting en varianten

3.1 INLEIDING

Voor de inrichting van de voorziene locaties spelen naast de bedrijfseconomische aspecten, ook de leefomgeving en een duurzame bedrijfsvoering. Voor het ontwerp van de inrichting worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Zo min mogelijk hinder voor de leefomgeving (met name geluid)
- Duurzaamheid

Zo min mogelijk hinder voor de leefomgeving

De melkpoederfabriek wordt zo ver mogelijk van de woonkern van Borculo geplaatst in de noordoostelijke hoek van het terrein. Om tot een optimale inrichting voor de melkpoederfabriek te komen en de hinder zo veel mogelijk te beperken, worden in het MER twee inrichtingsvarianten onderzocht. Om de hinder van het vrachtverkeer van en naar de fabriek te beperken, wil FrieslandCampina graag een eigen aansluiting op de N315. Of dit mogelijk is, is nog onduidelijk. In het MER wordt daarom naast deze aansluiting nog een ontsluitingsmogelijkheid via het bestaande bedrijventerrein Overberkel onderzocht.

Duurzaamheid

Duurzaamheid geeft FrieslandCampina onder andere vorm door de best beschikbare technieken (BBT) in te zetten voor de nieuwe melkpoederfabriek. Bovendien zal de inrichting een certificeerbaar ISO14001 milieuzorgsysteem krijgen en in het kader van energiebesparing wordt aansluiting gezocht bij de meerjarenafspraak energie-efficiency (MJA3).

Voor de vergunningaanvraag wordt een BBT-toets uitgevoerd, de resultaten hiervan worden in het MER opgenomen. Daarnaast wordt in het MER een scenario voor hergebruik van water in beeld gebracht.

De twee inrichtingsvarianten en het scenario worden in het MER vergeleken met de referentiesituatie.

Samenvattend worden in het MER de volgende situaties in beeld gebracht worden:

- Referentiesituatie
- Twee inrichtingsvarianten
- Twee varianten voor de verkeersaansluiting
- Scenario hergebruik water

In de volgende paragrafen worden deze situaties toegelicht.

3.2 REFERENTIESITUATIE

De realisatie van de melkpoederfabriek wordt in het MER vergeleken met de referentiesituatie. De referentiesituatie is gelijk aan de huidige situatie inclusief autonome ontwikkeling. In de referentiesituatie wordt de situatie beschreven zonder realisatie van het voorgenomen initiatief, maar met realisatie van overige ontwikkelingen die al beleidsmatig vastgesteld zijn. De autonome ontwikkeling die in het MER in

3.4 GELUID BEPERKENDE INRICHTINGSVARIANT

Alhoewel voor alle geluidbronnen installaties zijn voorzien die qua geluidemissie voldoen aan BBT is geluid naar verwachting de belangrijkste hinderbron (zie kader). Om te onderzoeken of de geluidsoverlast voor omwonenden verder beperkt kan worden, laat FrieslandCampina nog een mogelijke alternatieve inrichting van de melkpoederfabriek ontwerpen. Het ontwerp voor deze inrichting wordt momenteel uitgewerkt en zal in het MER nader toegelicht worden.

De belangrijkste geluidsbronnen zijn de poedertorens, de koelinstallaties en de transportbewegingen. Bij de poedertorens vind de emissie van geluid met name plaats bij de schoorsteen en de explosieluiken. Explosieluiken zorgen er voor dat in geval van een calamiteit de melktorens op gerichte locaties de druk kunnen afvoeren. Deze luiken zijn daardoor minder geïsoleerd dan de overige delen van de melktorens. Bij de koelinstallaties zijn de ventilatoren de bron van geluid. De aanvoer van melk en de afvoer van producten vinden plaats per vrachtwagen. De geluidemissie wordt veroorzaakt door de vrachtwagenbewegingen op het bedrijfsterrein en de aan- en afvoer.

3.5 VARIANT OOSTELIJKE VERKEERSONTSLUITING

Bij een verkeersontsluiting van het terrein door een nieuw aan te leggen aansluiting op de provinciale weg N315 zal in eerste instantie een tijdelijke verkeerssituatie worden gerealiseerd. Deze variant is de oostelijke ontsluiting van het terrein.

Na de tijdelijke aansluiting wordt, in afstemming met de gemeente Berkelland, de gehele verkeerssituatie ter hoogte van dit gedeelte van de N315 herzien en aangepast voor een optimale verkeersdoorstroming. Deze herziening zal een eigen planprocedure doorlopen en wordt niet meegenomen in het MER.

3.6 VARIANT NOORDELIJKE VERKEERSONTSLUITING

Naast de oostelijke ontsluiting wordt ook een noordelijke ontsluiting onderzocht. Bij deze ontsluiting gaat het vrachtverkeer van en naar de fabriek via bedrijventerrein Overberkel naar de N825. Het vrachtverkeer kan dan wanneer nodig naar de N315 rijden of de N825 naar het noorden volgen.

In de contracten met de vervoerders zal FrieslandCampina opnemen dat het vrachtverkeer niet over de Needseweg naar de N315 zal rijden om overlast voor de woonkern van Borculo te vermijden.

3.7 SCENARIO HERGEBRUIK WATER

In de inrichting van de melkpoederfabriek wordt het koelwater en melkwater op het riool geloosd. Hergebruik van water is duurzamer en vermindert de te verwerken hoeveelheid afvalwater bij de rioolwaterzuivering. FrieslandCampina onderzoekt daarom de mogelijkheid om water te hergebruiken. Dit onderzoek en de uitwerking daarvan in een ontwerp kost echter dusdanig veel tijd dat dit niet wordt meegenomen in de vergunningaanvraag, maar mogelijk in een later stadium wordt uitgewerkt. In het MER wordt wel een scenario voor hergebruik water in beeld gebracht.

4

Te onderzoeken effecten

4.1 PLANGEBIED VERSUS STUDIEGEBIED

In het MER wordt onderscheid gemaakt tussen het plangebied en het studiegebied. Het plangebied is het gebied binnen het op te stellen bestemmingsplan waar de melkpoederfabriek is gepland. De effecten van de voorgenomen activiteit kunnen verder reiken dan dit plangebied, dit is afhankelijk van de reikwijdte van de mogelijke milieuaspecten, zoals geluid. De omvang van dit zogenaamde studiegebied verschilt daarom per milieuthema en is gelijk aan of ruimer dan het plangebied.

4.2 BEOORDELINGSKADER

In het MER worden de effecten (positief en negatief) van de voorgenomen activiteit op verschillende milieuaspecten in beeld gebracht en vergeleken met de referentiesituatie. De effecten worden beoordeeld met behulp van de zevenpunt beoordelingsschaal zoals weergegeven in Tabel 1. In het MER wordt een overzichtstabel met de varianten en de effectbeoordeling geplaatst waarbij de kleuren uit onderstaande tabel worden gebruikt om snel inzichtelijk te maken wat de milieueffecten van de varianten zijn.

Score	Toelichting
++	Zeer positieve bijdrage / effect
+	Positieve bijdrage / effect
0/+	Licht positieve bijdrage / effect
0	Gelijkblijvende bijdrage / geen of neutraal effect
0/-	Licht negatieve bijdrage / effect
-	Negatieve bijdrage / effect
--	Zeer negatieve bijdrage / effect

Tabel 1 Tabel effectscores

In onderstaande tabel is weergegeven voor welke milieuaspecten de effecten wordt bepaald. Per milieuaspect worden één of meer beoordelingscriteria gebruikt voor de milieubeoordeling. De milieueffecten worden deels kwantitatief en deels kwalitatief in beeld gebracht en bepaald op basis van te verrichten onderzoeken en expert judgement.

Milieuaspect	Criterium	Relevantie
Luchtkwaliteit	Gevolgen op luchtkwaliteit door bedrijfsvoering	Mogelijk ontstaat er een verslechtering van de luchtkwaliteit (fijn stof en stikstof) en (poeder)stofoverlast door het productieproces.
	Gevolgen op luchtkwaliteit door verkeer	Vanwege een toename aan verkeer kan de luchtkwaliteit verslechteren.
Geluid	Gevolgen op geluidsbelasting door bedrijfsvoering	Mogelijk ontstaat er een verslechtering van de geluidsbelasting door het productieproces.
	Gevolgen op geluidsbelasting door verkeer	Vanwege een toename aan verkeer kan de geluidsbelasting verslechteren.
Geur	Geurhinder	Mogelijk ontstaan geuremissies die hinder veroorzaken tijdens het productieproces.
Natuur	Externe werking op Natura 2000-gebieden	Mogelijk (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden vanwege de stikstofdepositie die ontstaat tijdens het productieproces en door de verkeersbewegingen.
	EHS-gebieden	Mogelijke aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van EHS-gebieden vanwege licht en geluidemissies die ontstaan tijdens de aanleg, het productieproces en door de verkeersbewegingen.
	Soortbescherming Flora- en faun wet	Tijdens uitvoering en na uitvoering kan mogelijk sprake zijn van het overtreden van verbodsbepalingen ten aanzien van wettelijk beschermde planten- en diersoorten.
Verkeer en vervoer	Gevolgen voor de verkeersafwikkeling	Mogelijk ontstaat er een verslechtering van de verkeersafwikkeling vanwege een toename aan verkeer.
	Gevolgen voor de verkeersveiligheid	Mogelijk ontstaat er een verslechtering van de verkeersveiligheid vanwege een toename aan verkeer.
Externe veiligheid	Plaatsgebonden risico	Mogelijk ontstaat een verhoging van de externe veiligheidsrisico's als gevolg van de opslag van ammoniak en andere gevaarlijke stoffen.
	Groepsrisico	
Duurzaamheid	Energiebalans	Mogelijk positieve effecten van synergie met de bestaande fabriek en gebruik van best beschikbare technieken.
	Waterbalans	
Landschap	Visueel ruimtelijke beïnvloeding van het landschap	Mogelijk ontstaat er aantasting van landschappelijke, cultuurhistorische en aardkundige waarden vanwege de te realiseren melkpoederfabriek en bijbehorende faciliteiten.
	Gevolgen voor landschappelijke patronen en elementen	
	Ruimtelijke kwaliteit vanuit stedelijke context	
Cultuurhistorie	Gevolgen voor historisch geografische waarden	
	Gevolgen voor archeologische waarden	
Aardkunde	Gevolgen voor aardkundige waarden	
Bodem en water	Gevolgen op grond- en oppervlaktewatersysteem	Mogelijk ontstaat er aantasting van het grond- en oppervlaktewatersysteem vanwege de te realiseren melkpoederfabriek en bijbehorende faciliteiten.
	Gevolgen op bodem-, grond- en oppervlaktewaterkwaliteit	Mogelijk ontstaat er aantasting van de bodem-, grond- en oppervlaktewaterkwaliteit vanwege de te realiseren melkpoederfabriek en bijbehorende faciliteiten en door het productieproces.

Tabel 2 Milieuaspecten en criteria waarvoor het milieueffect wordt bepaald.

MILIEUASPECTEN DIE IN HET MER NIET BEHANDELD WORDEN

- Historische stedenbouwkundige/ architectonische waarden: deze waarden bevinden zich niet in het gebied. Beïnvloeding hiervan wordt dan ook niet behandeld in het MER.
- Zetting: Het voornemen heeft geen gevolgen voor zetting in de omgeving.

4.3 WETTELIJKE INHOUDSVEREISTEN VOOR HET MER

Het op te stellen MER zal aan de wettelijke inhoudsvereisten uit hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer voldoen. Deze wettelijke inhoudsvereisten zijn hier opgesomd:

- Doel: een beschrijving van wat met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.
- Voorgenomen activiteit & alternatieven: een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven daarvoor, inclusief de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven.
- Relevante plannen & besluiten: een overzicht van eerder vastgestelde plannen en eerder genomen beslissingen die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.
- Huidige situatie & autonome ontwikkeling: een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, en van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen.
- Effecten: een beschrijving van de gevolgen voor het milieu die de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven kunnen hebben, inclusief een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven.
- Vergelijking: een vergelijking van de beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu (punt D) met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en elk van de in beschouwing genomen alternatieven (punt E).
- Mitigerende & compenserende maatregelen: een beschrijving van de maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen op het milieu van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen.
- Leemten in informatie: een overzicht van de leemten in de beschrijvingen van de bestaande toestand van het milieu en de gevolgen voor het milieu (punten D en E) als gevolg van het ontbreken van de benodigde gegevens.
- Samenvatting: een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven.

Bijlage 1

Afkortingen en begrippenlijst

Begrip/afkorting	Toelichting
Autonome ontwikkeling	De toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit wordt gerealiseerd.
BBT	Beste Beschikbare Techniek
Bevoegd gezag	Overheidsorgaan dat bevoegd is tot het geven van een beschikking of het nemen van een ander besluit.
BG	Bevoegd Gezag
CIP	Cleaning In Place is een gebruikte techniek uit de procestechniek, waarbij een productiedeel (object) automatisch gereinigd wordt zonder dat het object of delen daarvan gedemonteerd, verplaatst of uit elkaar gehaald dient te worden.
EHS	Ecologische hoofdstructuur
Emissie	Emissie van stoffen.
FC Domo	FrieslandCampina Domo, eigenaar van de bestaande fabriek in Borculo.
GMP	Good Manufacturing Practices (goede wijze van produceren) is een kwaliteitsborgingssysteem voor de farmaceutische industrie, de cosmetische industrie en de voedingsmiddelenindustrie.
HACCP	Hazard Analysis and Critical Control Points, is een risico-inventarisatie voor voedingsmiddelen.
Immissie	Concentratie van de geëmitteerde stoffen op leefniveau
Lactose	Ook wel melksuiker genoemd, is een suiker die voorkomt in de melk van alle zoogdieren
Lecithine	Lecithine is een mengsel van glycolipiden, triglyceriden, en fosfolipiden. In de voedingsmiddelenindustrie vindt het vaak toepassing als emulgator. Lecithine wordt ook wel verkocht als voedingssupplement.
Melkwaardpunt	Logistieke middelpunt van de melkveebedrijven van FrieslandCampina binnen Nederland.
m.e.r.	Milieueffectrapportage (procedure)
MER	Milieueffectrapport (het rapport)
Ondermelk	Ontroomde gepasteuriseerde melk
Sproeidroogtoren	Toren waarin ondermelk vernevelt wordt boven warme lucht waardoor de melk gedroogd wordt.
Stoomketel	Installatie waarbij de bij verbranding vrijkomende warmte wordt gebruikt om stoom te produceren.
Revisievergunning	Uitbreiding of wijziging van de vergunning van een bestaande inrichting.
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, deze regelt de omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning is één geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu.
Wei	Wei of melkwei is de vloeistof die bij de kaasbereiding ontstaat door het stremmen van de melk na toevoeging van stremsel.

Colofon

MELKPOEDERFABRIEK BORCULO NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

OPDRACHTGEVER:

FrieslandCampina

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

Y.A. Verlinde MSC.

GECONTROLEERD DOOR:

Drs. K.M. van der Wel

VRIJGEGEVEN DOOR:

Drs. A.M. Gemmeke

3 januari 2013

076836335:B

ARCADIS NEDERLAND BV
Beaulieustraat 22
Postbus 264
6800 AG Arnhem
Tel 026 3778 911
Fax 026 3515 235
www.arcadis.nl
Handelsregister 9036504